

toraj na mestu, je rekel, da bi se kmečka deca učila v šoli nemščine, ker za to sploh tudi ni časa. Govornik je povdarjal, da se kmečki otrok itak ne more na deželni ljudski šoli naučiti popolnoma drugega deželnega jezika. Za druge, višje šole pa je rekel ta „vrli“ kmečki poslanec nima kmet niti ne denarja, niti ne časa. Ploj je nadalje povdarjal, da slovenski poslanci itak vse storijo za slovensko kmečko ljudstvo in da bodejo mnogo, mnogo, da, vse storili, da pomagajo gmotnemu njegovemu položaju. Hofrat in dohtar Ploj, dovoli, da ti tukaj par vrstic odgovorimo: Povej nam Ploj, čemu pa pustijo vsi slovenski dohtarji, vsi slovenski prvaki, vsi slovenski odličnjaki učiti svojo deco nemškega jezika? Morda je res, da se deca v deželni ljudski šoli ne nauči popolnoma nemškega jezika, a temu pa ni kriva deca, ne, temu je kriva šola, temu so krivi učitelji, krivi prvaki, ki vedno in vedno zabranjujejo nemški poduk slovenski deci, češ, slovenski kmet naj ostane v nevedi, da ga potem lažje vodimo za nos! Ploj, ti povdarjaš, da slovenski poslanci neumorno delujejo za kmeta, da bodejo neumorno delovali. In to ti praviš ravno Haložanom? Vi slovenski poslanci, kaj pa ste storili vi ravno za Haložane? Kaj ste storili za popravljanje po trsni uši uničenih vinogradov, kaj za popravljanje zemeljskih plazov. Že leto in dan so haložki zemeljski plazi taki, kakor so bili!

Gospodje, kaj ste storili, ko je Haložanom in Poljancem v zadnjih letih toča poklestila vse pridelke? Kaj, ko jim je povodenj uničila vse travnike, da celo njive? Ničesar niste storili! Ploj, zakaj pa nisi povedal, kaj si storil za uboge haloške in poljanske trpine? No, pa bi bil povedal!

Tudi dohtar Jurtela je povdarjal, da deželni poslanci store vse za kmeta, da bodejo vse storili. Jurtela, to pa je debela laž! Kje pa ste bili vi deželni poslanci, ko se je v deželni zbornici razpravljalo o podporah, ki bi se naj podelile kmetom? Doma ste bili, da obstruirali ste in preprečili s tem vso delo v deželni zbornici, kmetu pa s tem nakopali novih plačil!

Ko se je pritožil neki kmet, da dobijo kmetje iz deželnih trsnic samo slabe trte, katere nočejo rasti, odgovoril mu je Jurtela: „Ja, to je radi tega, ker dobè boljše trte bogataši, katere poznam, katerih pa nočem imenovati.“ Zakaj pa jih nočeš imenovati? Pa bi jih bil povedal. Sploh pa, ako ti je to tako dobro znano, zakaj tega ti s svojimi tovariši nisi zabranil tega?

Nadalje je pogrel Jurtela na tem zborovanju zopet staro laž, čež, za uboge Haložane se je dovolilo 60 tisoč kron podpore, a od tega denarja vzeli so Ptujčani Haložanom polovico proč. To ni samo le laž, temveč, ljubi mi Jurtela, to je povrh še huj-skarija! Sploh pa, ako so Ptujčani dobili kaj od tega denarja, pomisliti nam je, da imajo Ptujčani tudi mnogo vinogradov v Halozah, vinogradov, ki so trpeli po istih uimih.

Oglašali so se na zborovanju tudi posestniki in stavili predloge in vprašanja.

Najbolj zanimiva je bila debata med kmeti samimi glede nemškega poduka. Neki krojač iz Ljubstave po imenu Mlakar, najbrž od znane strani nahujskan in nafarban je zagromel: „Proč z nemškim podukom, slovenski rod naj ostane slovenski, le po slovenskih žilah teče kri!“ Temu je odgovoril prav jedernato in kratko gospodar in zidar Mlakar iz Varej, povdarjajoč, da je oslarija, ako človek tako govori, ker vsaki, ki je bil pri vojaki, dobro ve, kako nujno je potreben Slovincem nemški jezik. Prav ostro in jedernato je tudi zahteval posestnik Rogina mlajši iz Pobreš poduk v nemškem jeziku.

In tema dvema pritrdila je ogromna večina navzočih zborovalcev, katerih je bilo morda kakih 200. Zanimivo je bilo, da se je udeležilo zborovanja tudi veliko žensk, sicer seveda najbrž iz same radovednosti. Ali znabiti na župnikovo in kaplanovo povelje?

Na vsaki predlog od strani zborovalcev obljubila sta Ploj in Jurtela — „zvezde z nebes!“ Haložani in Polanci so radovedni, kaj bode sta storila. Gotovo pa je to, da je Ploju in Jurtelu celo zborovanje spodletelo, ker si nikakor nista zboljšala ž njim svojega stališča med Polanci in Haložani, zakaj ti so sklenili po zborovanju med seboj da bodejo pri prihodnjih volitvah volili še bolj složno po naprednem geslu, kakor se je to zgodilo pri zadnjih deželnozborskih volitvah, pri katerih je Ploj med Haložani in Poljanci sijajno — pogorel!

Poročati bi tudi morali, da je govoril tudi Pobreški „burgarmajster“, znani častilec farovžev, toda tega zares ne moremo poročati, ker je gospod burgarmajster nekaj skvasil, česar ni nihče, niti on sam razumel!

Kako dolgo še?

„V neki fari šel je mašnik pozno po noči k neki stari ženici, ki je bila na smrtni postelji. Ko k njej pride, našel je, da se je z „Štajercem“ v roki pripravljala na smrt,“ beremo v listu mariborskih višjih črnosuknježev. To nas veseli. Gotovo je čitala ta mamica vedno vestno „Štajerca“ in o resničnosti in dobren namenu tako bila prepričana, da celo na smrtni postelji na njega ni pozabila. Gotovo je čitala nas velikonočni članek. „Ob božjem grobu“ in te besede so njej bolj k srcu segale, kakor pridige vseh huj-skačev, kateri sicer mir na jeziku imajo povzročujejo pa sovraštvo in nemir. Zresnim glasom vpraša nas klerikalska cunja „kako dolgo še bote delovali? Veste kaj ste že zakrivali?“ Dobro vemo, vsem klerikalskim konzumom smo zadnje urico povzročilo, vsi so šli rako in žvižgali. Vam klerikalski voditelji smo pod nogami podkurili, da že težko stojite in kmalu boste nas prosili, da se Vas usmilimo. Veseli nas, da klerikalska stranka naše zasluge sprevidi in veseli smo, da naše delovanje se tako očitno kaže. Kar se pa tiče napada „v Ptujski okolici, kjer je domovina. „Štajerca“ je nekatero ljudstvo najbolj surovo“ omenimo samo to, da ravno v Ptujski okolici najmanj naročnikov imamo. Poglejmo si Slovenske gorice!

Tam celo malo „Štajerca“ najdeš in vendar je tam morilec Arnuš doma. Mi se čudim da še vedno klerikalske cunje Arnuša kot našega pristaša zaznamvajo. Sodnijsko se je dokazalo, kake knjige je morilec čital in vendar še trdijo, da je naš pristaš. Mi še vam hočemo edno povedati. Prišel je pred nekterimi dnevi en naročnik in rekel, da si on „Štajerca“ raje kupi v Ptuji, kakor da bi ga dobival po pošti. Poštar Koser mu ne da miru, prigovarja in prigovarjal ga je tudi — morilec Arnuš, naj opusti „Štajerca.“ Koser — in morilec Arnuš, sta tedaj naša sovražnika, in kako Koser ni naš pristaš, gotovo tudi ni njegov sotrudnik, morilec Arnuš. Ime tega moža je na razpolago in pripravljen je to javno pričati in resnico dokazati. Poglejmo si pa mašnike. Kjer so pravi dušni pastirji, tudi ljudstvo ni surovo. Omeniti hočemo iz Ptujskega okraja samo mestno Ptujsko faro z miroljubim častitim proštem, omeniti hočemo Ptujski kloster minoritov, Središče, Ormož, Sv. Marjeto in Veliko Nedeljo. Zgodijo se v teh omenjenih farah kaki zločini? Nikdar. Ljudstvo uboga svoje dušne pastirje, ker vidi, da se njih besede strinjajo z njihovim življenjem. Niso kakor hujskači, ki imajo Kristosove besede v ustah drugače pa so — tepci.

„Prišel bo dan osvete. Po mojen mnenju se že bliža“ so besede dopisnika iz Slovenskih goric. Da bliža se, pa ne za „Štajerca.“ Štajercu se bližajo zlati časi spoštovan od vseh pravih, pravicoljubnih možev bo sam gospodaril in razširjal med ljudstvom mir in napredek. Vašim listom pa klerikalci, so urice že stete, in šli bodo tja, kjer so jim poginjeni konzumi že prostor pripravili.

Vojska med Rusi in Japonci.

Velikanske zgube Rusov na morju.

Rusko brodovje uničeno.

Veliko rusko brodovje, o katerem so Rusi mislili, da bo korenjake Japonce takoj pohrustalo, je skoraj popolnoma uničeno ali od Japoncev ujeto. Ostanek brodovja je na begu proti Vladivostoku, kdo ve, ali bo srečno varno zavetje doseglo. Zgube so strašanske. **10 ladij je potopljenih** in sicer oklopnice in križarke „Borodino“, „Imperator Alexander III.“, „Nahimov“, „Dimitrij“, „Domskej“, „Vladimir“, „Manomah“, „Ušakov“, „Šenčny“, „Kamčatka“ in „Irtessin“. **4 ladje so ujete** in sicer „Orel“, „Nikolaus II.“, „Sjenjavin“, in „Apraksin“. Na vsakej teh ladij je bilo okoli 400—500 pomorščakov in zguba mornarjev znaša **10000 mož.** K tem zgubam pridruži še se, da so Japonci **admirala Nebogatov z 3000 pomorščaki ujeli.**

Spet se je pokazalo, da Rusija vendar ni tako močen stric, kakor se od prijateljev teh vutki-bratcev kriči in žalostno ozirajo se sedaj Čehi in vsi ti prijatelji blage Rusije proti — bitim gospodom sveta. A vendar še nimajo dovolj na hrbtu, Rusi hočejo baje boj nadaljevati, še hočejo več milijonov potro-

siti. Poglejmo si škodo, katero je ta bitka Rusom povzročila; **250 milijonov** sta dva dneva požrla. Kako že stane vojska na suhem. Ta denar bi kmeti in vse te druge gnile razmere na Ruskem lahko predrugačil, sedaj bo še slabše. Morebiti še tekoleta doživimo, da se bo Rusija sama razmesarila, revolucija bo to uničila, kaj bodo Japonci pustili.

Poglejmo si pa boj bolj natanko.

Rusko brodovje jadralo je v petek 26. maja ponoči v Korejske ožine. Sredi te ožine leži otok Tsushima in Roždestvenski zamogel je ali na desni ali na levi strani otoka v japonsko morje dospeti. Zmagal je pot izvolil si je desno stran. V soboto predpoldne jadral je jugoshodno otoka Tsushima proti severu. Ker je bila gosta tema, so ladje morale počasi voziti in Roždestvenski mislil je tudi, da bo v gosti megli lahko, brez da bi ga Japonci zapazili, dospel v Vladivostok. Pa motil se je. Naenkrat zagledal so Rusi japonske vojne ladje, ki so se hitro bližale. Togo je zvedel, da Rusi pljujejo na shodni strani in se jim je naproti peljal, da bi jim pot v Vladivostok zaprl. Takoj se je začel hud boj. Japonci so vse ogenj koncentrirali na ladje „Knjaz Suvarov“ in „Oslablja“.

Se pred nočjo so se potopile oklopnice „Oslablja“ in „Imperator Alexander III.“ in „Borodino.“ Rusi so si od noči rešitev mislili, pa ravno noč jim je bila strašna. V kratkem času so Japonci več ladij potopili, admiral Nebogatov udal se je s svojimi ladjami in vsemi pomorščaki. Nedeljo popoldan je bil boj najhujši. Rusi so vidli, da je vse zgubljeno in samo hiter beg jih mora rešiti. Vendar Japonci niso šele mirovali in jih zasledovali na begu. Rešilo se je le malo ladij. Ta bitka se lahko zaznamva kot ena največjih pomorskih. Ves svet mora občudovati Japonce in najbolj pogumnega admirala Togo. Vladivostok je zgubljen in vso bahanje Rusov je utihnilo. Razvidimo da Rusi, kakor naši pervaki samo širokoustijo in se hvalijo, če je pa sila, so za nič.

Ruski admirali.

Admiral Nebogatov se je udal, kakor smo poročali. Tega si ne moremo drugače tolmačiti, da so Ruski pomorščaki ali veliki strahopetci, ali da je na ladjah bilo mnogo revolucionarjev, ki so se upirali bojevati. Admiral Völkersam našel je smrt v stolpu ene svojih ladij. Roždestvensky, vzborni poveljnik brodovja, je ranjen in si — počiva v jetništvu na Japonskem v bolnišnici.

Japonske zgube.

Zgube Japoncev pri bitki znašajo 113 mrtvih in 424 ranjenih.

Vtis na Ruskem.

Nesrečni vesti s pomorskega bojišča so vplivale, kakor se poroča iz Petrograda, na carja naravnost uničujoče. Ko je car dobil v roke dotične brzojavke, se je tresel na vsem životu in bolešno zdihoval; „Vse je izgubljeno.“ Nato se je zaprl v svojo sobo